

คิดก่อนซื้อ

แยกก่อนทิ้ง

รักษาสิ่งแวดล้อม

คู่มือ การจัดการขยะมูลฝอย ในครัวเรือน

คัดแยกขยะ
เมืองสะอาด
ชาติประยัด

จัดทำโดย

งานสารสนเทศ สำนักปลัด องค์กรบริหารส่วนตำบลแสนต่อ

ขยะประเภทใดมีปริมาณมากที่สุด ?

The infographic illustrates the composition of waste in Thailand across four categories:

- ขยะอันตราย (Hazardous Waste):** 1%
Description: Chemical containers, batteries, paint cans, etc.
- ขยะอินทรีย์ (Organic Waste):** 55%
Description: Kitchen waste, food scraps, leaves, etc.
- ขยะรีไซเคิล (Recyclable Waste):** 35%
Description: Plastic bottles, paper, aluminum cans, etc.
- ขยะก้นใบ (Leaves):** 9%
Description: Leaves, twigs, branches, etc.

Each category features a corresponding colored trash bin icon.

บันทึกช่วยจำ.....

แหล่งข้อมูล

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ໄຟຣົມລາຄສິບ ອຸ່ນຫວຼາເຮົາ

ໃນອາກະ
ວາງ
ດຶງດຽວກົມກາຕາ

ດຸນພลาສຕີກ 1 ໃບ ຕ້ອງໃຊ້ວລາຍ່ອຍສລາຍດັ່ງ 450 ປີ

ທາກ 1 ວັນ ທີ່ຖືກພลาສຕີ ດນລະ 8 ໃບ

1 ປີ ທີ່ຖືກພลาສຕີ ດນລະ 2,920 ໃບ

ປະເທດໄທມີປະາກ 65.7 ລ້ານຄນ (ຂໍ້ມູນຈາກສໍານັກງານສົດໃຫ້ຫາຕີ)

ໃນ 1 ປີ ຈະມີຂະໜາດຖືກພลาສຕີ $2,920 \times 65.7 = 191.844$ ລ້ານໃບ/ປີ

ປັນກາຖຸພลาສຕີກລັບເນື່ອງຈະກົມດໄປ ເຮັດວຽກຈາກຄວາມຕັ້ງໃຈທີ່ຕັ້ງຄູນ

- ຂໍ້ອຂອງຂັ້ນເດີຢາໄໝ່ຕ້ອງໄສ່ຖືກກີ່ດີ
- ພົມເສດນີ້ໄໝ່ຖືກພลาສຕີຈາກຮັນຕ້າ
- ຂໍ້ອຂອງຫລາຍຂັ້ນໃສ່ຮ່ວມໃນຖຸງໃໝ່ໃບເດີຢາກັນ
- ເລືອກໃຫ້ຖືກຜ້າຫຼືຕະກັບແຫນຖືກພลาສຕີ
- ໃຊ້ຖືກພลาສຕີເກົ່າທີ່ໄດ້ມາໃຫ້ຄຸ້ມຄ່າກ່ອນທີ່
- ກລ່ອງຂ້າວຫຼືປິ່ນໂຕ ທ່າງແບ່ງເປົ້າຢາຂະຖຸພลาສຕີ

3R ຜ່າຍແກ້ປັນກາຖຸພลาສຕີກລັບເນື່ອງ

Reduce : ລດທີ່ ລດໃຫ້ ສ້າງຂະໜາດໃຫ້ນ້ອຍທີ່ສຸດ ໃຊ້ຖືກຜ້າ ທີ່ວິ່ນໂຕ ຊີອຕະກັນໄປຂໍ້ອຂອງ

Reuse : ໃຊ້ແຄວໃຫ້ໜ້າຢ້ານຄ່າ ມອງຫາຖືກພลาສຕີໃບເກົ່າທີ່ໄດ້ຈາກການຈົບຈ່າຍຂໍ້ອຂອງຄັ້ງກ່ອນນຳມາໃຫ້ໜ້າ ໄດ້ອັກຫາຍ່າ ຄັ້ງ ກໍ່ຫ່ວຍຄົມປະມານຂະຖຸພลาສຕີໄດ້

Recycle : ນໍາໄປແປຮູກລັບມາໃຫ້ເກົ່າຖືກພลาສຕີເກົ່າສາມາດນຳກຳລັບໄປເບີ້ໃຫ້ເຄີລທີ່ໄດ້ເປັນເມື່ອພลาສຕີສໍາຫັບ ໃຊ້ພລິຖຸງຂະສິດໍາ ຖຸກພະເພີ້ມລ້າໄນ້ ອອງເຫັນຢາ ກະລະມັງຊັກຜ້າ

REDUCE ลด [คิดก่อนใช้]

ลดระดับการใช้ในปัจจุบัน ควบคุมปริมาณการใช้ให้อยู่ในสัดส่วนที่พอเหมาะสม เป็นการลดปริมาณมูลฝอยที่อาจเกิดขึ้น เช่น

ใช้ถุงผ้า ตะกร้า เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติก

ปฏิเสธการรับถุงพลาสติกเมื่อซื้อของชิ้นเด็กหรือน้อยชิ้น

เลือกซื้อสินค้าที่มีบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ภัยเงียบจากกล่องโฟม กินสหายแต่ตายเร็ว

สมอง
มีเบ็ง

ประจำเดือนมา
ไม่ปกติ

หดหด
จ่าย

สมอง
เสื่อมจ่าย

อาหารตามสั่งกี่

● บรรจุภัณฑ์กล่องโฟม
เป็นแหล่งสะสมสารสีตัวรีบ

ก่อ
มะเร็ง

คนกัวไบ

ถ้ารับประทานอาหารกล่องโฟมทุกวัน
วันละอย่างน้อย 1 เม็ด
ติดต่อกันเป็นเวลา 10 ปี
จะมีโอกาสเสี่ยงเป็นมะเร็ง
สูงกว่าคนปกติถึง 6 เท่า

พู้ชา

เสี่ยงเป็นมะเร็ง
ต่ำลงมาก

พู้หญิง

เสี่ยงเป็นมะเร็ง
ต่ำลงมาก

และกังส่องเพคเป็นอันตรายสูง
ต่อการเป็นมะเร็ง

ขยะอินทรีย์ มีประโยชน์

ส่วนผสม :

วิธีการ :

1. ถ้ามีซี่โครงสัตว์นำมาต้ม จากนั้นเติมเกลือต้มต่อไปเรื่อยๆ จนเนื้อที่ติดกระดูกเปื่อย (ประมาณ 30 นาที) จากนั้นนำเศษอาหาร เศษพืชพักรที่สับแล้วมาต้มและใส่ปลายข้าว ต้มอีกประมาณ 15 นาที
2. ยกพักไว้ให้เย็น (หากไม่มีซี่โครงสัตว์ต้มเศษอาหารแค่ 15 นาที) ในการให้อาหาร นำเศษอาหารที่ต้มเพลงสมกับรำนำไปเลี้ยงสัตว์วันละ 2 ครั้ง ทั้งเช้าและเย็น

เศษอาหาร เศษพัก นำไปเลี้ยงสัตว์

นำเศษอาหาร เศษพัก ที่เหลือจากบ้านเรือนมาใช้ประโยชน์ในการเลี้ยงสัตว์ เช่น เลี้ยงหมู เปิดไก่ สุนัข โดยไม่ต้องเสียเงินไปซื้ออาหารราคาแพง

ใช้ผ้าเช็ดหน้าแทนกระดาษทิชชู

ใช้ปั๊มน้ำหยอดล่องจ้ำวิส่าหารแทนกล่องโฟม

เลือกทานอาหารที่ร้านแทนการห่อกลับบ้าน

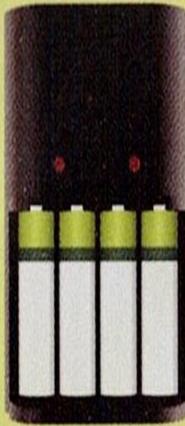

หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุสิ้นเปลือง
แบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง เช่น JAN กะดาษ
กล่องโฟม แก้วน้ำพลาสติก

REUSE ใช้ซ้ำ [ใช้แล้วใช้อีก]

การใช้ซ้ำ การนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า

ใช้กระดาษหั้งสองหน้า

ดัดแปลงของเหลือใช้
หรือประดิษฐ์เพื่อใช้ประโยชน์

เลือกชื้อสินค้าที่สามารถใช้ซ้ำได้ เช่น
ถ่านไฟฉายแบบชาร์ตได้

ขยะอินทรีย์ มีประโยชน์

เสวียน เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น
ทางภาคเหนือ แต่ละครัวเรือนจะมี
การทำเสวียนไม้ไผ่ไว้รอบต้นไม้เพื่อ
ใส่เศษพืชและเศษใบไม้ที่ร่วงจากต้น
และสามารถใส่เศษอาหารลงไปหมักเป็นปุ๋ย
หมักชีวภาพได้ และดันให้เกิดความชื้น

อุปกรณ์ :

1 ไม้ไผ่สด

2 ลวด

3 มีดพราง

วิธีทำ :

- ผ่าลำไม้ไผ่เป็นเส้นยาวๆ ลอด
ทั้งลำแต่ละเส้นมีขนาดกว้าง
ประมาณ 1 นิ้วครึ่ง

- นำเส้นไม้ไผ่มาสามัชชดลับกันหลังไม้ไผ่ที่ตัดกาว
หากความยาวของเส้นไม้ไผ่ไม่สามารถครอบ
สามารถนำเส้นใหม่มาสามัชชได้หรือใช้ลวดมาต่อ
เส้นไม้ไผ่ ทำการสามัชชลับเส้นไม้ไผ่ทันเป็นชั้น
จนได้ความสูงที่ต้องการ

- ตัดเส้นไม้ไผ่ที่เป็นหลักสำหรับ
ตอกลงดิน ยาวประมาณ 50 เซนติเมตร
หรือตามต้องการ ประมาณ 10 อัน

*** ห้ามทำเสวียนหักต่อไม้ที่สัมภានเล็ก
เพื่อจัดการขยะและการฟื้นฟูเกิดความรอง
ต้นไม้ขาดเล็กอาจขาดตายได้

ขยะอินทรีย์ มีประโยชน์

ปุ๋ยหมักชีวภาพ

ปุ๋ยหมักจากเศษอาหาร
แบบตะกร้าฝังดิน

อุปกรณ์ :

วิธีทำ :

ข้อมูลน้ำดื่มกระดาษ
ให้ปากกระดาษสามารถนำไปฝังดิน

นำถังพลาสติกเจาะช่องที่ก้นถังซึ่งกว่า
ปีกดะกร้าไว้แล้วข้างหลังปิดช่องที่เจาะ
ไว้กับหินและสีด้ววน้ำดื่มที่ใช้เศษอาหาร

นำเศษอาหารเหลวเข้ามา
ที่กินเพลี้ยมาใส่ลงหลัง
ช่องที่เจาะหุ้น หากมี
น้ำมันซึ่งอาจเป็นสาเหตุ
นานาไปสืบต่อของกลิ่น
และร่างกายเราอยู่ หรือใช้
ใบไม้แห้งโรยหน้า
เพื่อคลายกลิ่น

4. สามารถปลูกผักสวนครัวรอบๆ
ตะกร้าหมักได้ เพราะสารอาหาร
บางส่วนจะกระจายออกสู่ดิน

5. เมื่อเศษอาหารเต็มตะกร้าก็ต้องรอ
น้ำดื่มมาอุดล่วงล่อยทิ้งไว้ 2 เดือนจึงมาหุ้น
นำบุญไปใช้

ให้ภาระน้ำที่สามารถใช้ได้ เช่น
งานและแก้วน้ำที่สามารถใช้ได้

ใช้บรรจุภัณฑ์ห้ามลายครั้งก่อนทิ้ง เช่น
ถุงพลาสติกใช้สี่ของซ้ำ กล่องกระดาษ
ใช้บรรจุของ ถุงมิใช้เพ่างกล้าไม้

เสือผ้าเก่านำไปบริจาคหรือนำมาทำผ้าถุงพื้น

ซ้อมแซมอุปกรณ์ต่างๆ
เพื่อใช้ต่อไปไม่ทิ้งเป็นระยะ

RECYCLE นำกลับมาใช้ใหม่

การคัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภท ทั้งที่บ้าน โรงเรียน และสำนักงาน เพื่อนำวัสดุที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ หมุนเวียนกลับมาเข้าสู่กระบวนการผลิตตามกระบวนการแต่ละประเภท เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ขยายรีไซเคิล แยกโดยทั่วไปได้ 4 ประเภท คือ แก้ว กระดาษ พลาสติก และโลหะ/อลูมิเนียม

เลือกซื้อสินค้าที่นำกลับมารีไซเคิลได้

เลือกซื้อสินค้าที่ผลิตจากวัสดุรีไซเคิล

คัดแยกขยะที่สามารถรีไซเคิลได้ออกจาก
ขยะประเภทอื่นๆ เช่น ขวดแก้ว กระดาษ
พลาสติก และโลหะ

เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการคัดแยกขยะรีไซเคิล เช่น
ธนาคารขยะรีไซเคิล ผ้าป่าขยะรีไซเคิล

นำขยะรีไซเคิลเข้าสู่กระบวนการผลิตเป็นสินค้าใหม่ เช่น
การขายให้แก่ร้านรับซื้อของเก่า การบริจาคให้แก่คนยากชยະ

